

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	xxi
---------------	-----

ΜΕΡΟΣ I ΤΡΑΥΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Τραύμα του Προσώπου – Γενική προσέγγιση	3
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Γ. Ράλλης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Κατάγματα του Προσώπου	33
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Γ. Ράλλης</i>	

ΜΕΡΟΣ II ΔΥΣΜΟΡΦΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Κλινική και Ακτινογραφική Αξιολόγηση της Αισθητικής του Προσώπου	109
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Π. Καίσαρης, Π. Μουλαβασίλη</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Ορθογναθική Χειρουργική	121
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Π. Καίσαρης, N. Schwenzer</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Διατακτική Οστεογένεση	171
	<i>P. Kessler, J. Wiltfang, F.W. Neukam</i>	

ΜΕΡΟΣ III ΣΧΙΣΤΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Εμβρυολογική Ανάπτυξη των Σχιστιών	185
	<i>Χρ. Κίττας, Μ. Κουλούκουσα</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Γενετική των Στοματοπροσωπικών Σχιστιών: Από τα Γονίδια στον Ασθενή	197
	<i>Χρ. Γιαπιτζάκης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Σχιστίες Χειλογναθοϋπερώιες: Κλινική Εικόνα και Παθολογική Ανατομία	203
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου, N. Schwenzer</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Αποκατάσταση των Σχιστιών	225
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου, N. Schwenzer</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	Διορθωτικές Επεμβάσεις Μετά την Αρχική Σύγκλειση των Σχιστιών Κατά την Ανάπτυξη και Μετά την Ολοκλήρωσή της	289
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου, N. Schwenzer</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	Σπάνιες Σχιστίες του Προσώπου	319
	<i>N. Schwenzer</i>	

ΜΕΡΟΣ IV ΚΡΑΝΙΟΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΔΥΣΜΟΡΦΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	Κρανιοπροσωπική Χειρουργική	329
	<i>J. Wiltfang, F.W. Neukam</i>	

ΜΕΡΟΣ V ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, ΙΓΜΟΡΕΙΟΥ, ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΙ ΣΙΕΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	Καλοήθεις Όγκοι Στόματος και Προκαρκινικές του Βλάβες	341
	<i>Γ.Χ. Λάσκαρης</i>	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14	Οδοντογενείς Όγκοι και Καλοήθεις Όγκοι Ιγμορείου	359
	<i>Β. Παπακώστα, Α. Κυρούδη, Ν. Λεφάντζης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	Καλοήθεις Όγκοι Δέρματος Προσώπου	381
	<i>Β. Παπακώστα, Α. Κυρούδη, Β. Ράγκος, Κ. Θεοδωρόπουλος</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16	Μη Νεοπλασματικές Νόσοι και Καλοήθεις Όγκοι των Σιελογόνων Αδένων	411
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Κ. Μητσιμπόνας, Β. Παπακώστα</i>	

ΜΕΡΟΣ VI ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΡΚΙΝΟΓΕΝΕΣΗΣ ΣΤΟ ΣΤΟΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17	Μοριακή Βιολογία του Καρκίνου Στόματος	439
	<i>Χ. Γιαπιτζάκης, Α. Βυλλιώτης, Ε. Βαΐρακτάρης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18	Γενετική του Καρκίνου Στόματος	447
	<i>Χ. Γιαπιτζάκης, Δ. Αυγουστίδης, Ε. Βαΐρακτάρης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19	Ο Διαβήτης ως Προδιαθεσικός Παράγοντας για τον Καρκίνο του Στόματος	453
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Χ. Γιαπιτζάκης, Σ. Σπυριδωνίδου, Ε. Πατσούρης</i>	

ΜΕΡΟΣ VII ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, ΙΓΜΟΡΕΙΟΥ, ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ, ΣΙΕΛΟΓΟΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20	Ταξινόμηση και Σταδιοποίηση των Κακοήθων Όγκων	459
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Δ. Αυγουστίδης, Θ. Νισύριος</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21	Κακοήθη Νεοπλάσματα Στόματος και Ιγμορείου	471
	<i>Β. Παπακώστα, Α. Κυρούδη, Σ. Δέρκα</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22	Κακοήθη Νεοπλάσματα Δέρματος Προσώπου	503
	<i>Β. Παπακώστα, Α. Κυρούδη, Α. Κατούλης, Δ. Ρηγόπουλος</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23	Κακοήθεις Όγκοι των Σιελογόνων Αδένων	529
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Κ. Μητσιμπόνας, Β. Παπακώστα</i>	

ΜΕΡΟΣ VIII ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24	Απεικόνιση στη Γναθοπροσωπική Χειρουργική	549
	<i>Μ. Παπαθανασίου, Κ. Σπύρου</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25	Ο Ρόλος της Τομογραφίας Εκπομπής Ποζιτρονίων με 18F-FDG (PET/CT SCAN) στη Διαχείριση των Νεοπλασιών Κεφαλής και Τραχήλου	561
	<i>Ν. Πιάνου, Σ. Χατζηϊωάννου</i>	

ΜΕΡΟΣ IX ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26	Χειρουργική Ανατομία Προσώπου-Τραχήλου	567
	<i>Θ. Σεμερτζίδης, Θ. Δεμέστιχα, Σ. Δέρκα</i>	

ΜΕΡΟΣ X ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΛΟΗΘΩΝ ΟΓΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27	Χειρουργική Καλοήθων Όγκων Στόματος και Ιγμορείου	621
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Β. Παπακώστα, Ν. Λεφάντζης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28	Χειρουργική Θεραπεία Οδοντογενών Όγκων	649
	<i>Σ. Βασιλείου, Γ. Σολωμός, Σ. Διαμαντοπούλου</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29	Η Χειρουργική των Σιελογόνων Αδένων	655
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Κ. Μητσιμπόνας, Σ. Βασιλείου</i>	

ΜΕΡΟΣ XI ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΚΟΗΘΩΝ ΟΓΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30	Χειρουργική του Καρκίνου του Στόματος, του Στοματοφάρυγγα και του Ιγμορείου	669
	<i>Ε. Βαΐρακτάρης, Β. Παπακώστα, Σ. Βασιλείου</i>	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31	Γενικές Αρχές Επανορθωτικής Χειρουργικής για τη Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική . . .	779
	<i>S. Schultze-Mosgau, J. Wiltfang</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32	Αποκατάσταση Εκτεταμένων Γναθοπροσωπικών Ελλειμμάτων με Μικροχειρουργική	797
	<i>E. Nkenke, E. Βαϊρακτάρης, Χ. Περισανίδης, F.W. Neukam, Σ. Βασιλείου, Κ. Μητσιμπόνας</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33	Τοπικοί, Περιοχικοί και Απομακρυσμένοι Κρημνοί στη Χειρουργική Όγκων Δέρματος του Προσώπου	813
	<i>E. Βαϊρακτάρης, Σ. Βασιλείου, Δ. Αυγουστίδης, Δ. Μαστοράκος</i>	
ΜΕΡΟΣ XII ΧΗΜΕΙΟ-ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΟΓΚΩΝ ΚΕΦΑΛΗΣ-ΤΡΑΧΗΛΟΥ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34	Χημειοθεραπεία Όγκων Κεφαλής-Τραχήλου	917
	<i>A. Ψυρρή, Π. Γκουβέρης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35	Ακτινοθεραπεία Όγκων Κεφαλής-Τραχήλου	923
	<i>B. Κουλούλιας, Γ. Κουκουράκης</i>	
ΜΕΡΟΣ XIII ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΓΔ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36	Χειρουργική της Κροταφογναθικής Διάρθρωσης	937
	<i>E. Nkenke, E. Βαϊρακτάρης, Χ. Περισανίδης, E. Neukam</i>	
ΜΕΡΟΣ XIV ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37	Κύστεις των Γνάθων και των Μαλακών Μορίων του Τραχήλου	953
	<i>E. Βαϊρακτάρης, Κ. Μητσιμπόνας, Β. Παπακώστα</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38	Αντιμικροβιακή Θεραπεία στις Λοιμώξεις της Γναθοπροσωπικής Περιοχής	973
	<i>E. Γιαμαρέλλος-Μπουρμπούλης</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39	Τραχηλοπροσωπικές Λοιμώξεις	981
	<i>E. Βαϊρακτάρης, Σ. Βασιλείου, Κ. Μητσιμπόνας</i>	
ΜΕΡΟΣ XV ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40	Χειρουργική Στόματος	995
	<i>E. Βαϊρακτάρης, Η. Ιωάννου, Σ. Βασιλείου</i>	
ΜΕΡΟΣ XVI ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41_A	Αναισθησία σε Σοβαρές Γναθοπροσωπικές Επεμβάσεις	1017
	<i>A. Πανταζή</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41_B	Καταστολή και Γενική Αναισθησία σε Επεμβάσεις Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής	1021
	<i>Π. Ματσώτα</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42	Διαχείριση του Δύσκολου Αεραγωγού σε Γναθοπροσωπικές Επεμβάσεις	1025
	<i>Θ. Σαραντέας</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43	Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση: Βασικές Αρχές	1031
	<i>Θ. Ξανθός, Δ. Παπαδημητρίου</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44	Καταστάσεις Ανάγκης και Φάρμακα σε Επείγουσες Καταστάσεις	1041
	<i>Θ. Ξανθός, Ι. Πανταζόπουλος</i>	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45	Παρακολούθηση του Βαρέως Πάσχοντος Ασθενούς στη Χειρουργική Μονάδα Εντατικής Θεραπείας	1047
	<i>Σ.Χ. Κατσαραγάκης, Π.Γ. Δρυμούσης</i>	

ΜΕΡΟΣ XVII ΟΔΟΝΤΙΚΑ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46 Εμφυτεύματα**
Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου, Σ. Δέρκα

ΜΕΡΟΣ XVIII ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΤΙΓΗΡΑΝΣΗΣ

- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47 Χρήσεις των Δερματικών Εμφυτευμάτων και της Βοτουλινικής Τοξίνης στην Αισθητική Χειρουργική** 1165
Κ. Τζίμα, Ι. Παπαγγελόπουλος, Σ. Δέρκα
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48 Εφαρμογές Laser στη Δερματολογία** 1177
Δ. Σγουρός, Α. Κατούλης, Δ. Ρηγόπουλος
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49 Ανύψωση του Μετώπου και των Φρυδιών (Forehead and Brow Lift)** 1183
Σ. Βασιλείου, Β. Παπακώστα, Σ. Διαμαντοπούλου
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50 Βλεφαροπλαστική** 1189
Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου, Σ. Διαμαντοπούλου
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51 Ανύψωση του Προσώπου (Face Lift)** 1201
Ε. Βαΐρακτάρης, Σ. Βασιλείου
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ 52 Ρινοπλαστική** 1215
Ε. Βαΐρακτάρης, Δ. Μαστοράκος, W. Gubisch
- ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ** 1285